

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1935.

Andra kammaren.

Nr 16.

Måndagen den 4 mars.

Kl. 4 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 21, den 22, den 23 och den 26 nästlidna februari.

§ 2.

Herr statsrådet *Engberg* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 109, angående småskoleseminarelärarinnan *Sigrid Degermans* avlöningsförmåner;

nr 116, angående understöd till förre eleven vid *Stora Tuna samrealskola K. J. H. Petersson m. m.*;

nr 131, med förslag till grunder för dyrtidstillägg åt präster för tiden från och med den 1 maj 1935 till och med den 30 juni 1936;

nr 119, angående ersättning från kyrkofonden för övertalig personal vid domänverket;

nr 120, angående disponerande av avkastningen av statens hästavelsfond;

nr 133, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter;

nr 136, angående upplåtelse av vissa områden till statens centrala frökontrollanstalt;

nr 137, angående upplåtelse av viss fastighet till *Dorotea kommun* i *Västerbottens län*;

nr 134, angående anslag till kontorsbyggnad för statens vattenfallsverks räkning i kvarteret *Björnen* i *Stockholm*; och

nr 135, angående anslag för budgetåret 1935/1936 till lotsverket.

Dessa propositioner bordlades.

§ 3.

Föredrogos var för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till statsutskottet propositionen, nr 124, angående anslag till pressattachéer;

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 110, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § 4 mom. förordningen den 6 juni 1925 (nr 172) med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m.;

nr 126, med förslag till lag om inlösen av vissa frälseräntor, m. m.; och

nr 127, med förslag till lag om ändrad lydelse av 72 § växellagen m. m.;

till statsutskottet propositionen, nr 115, med förslag till inkomst- och utgiftsstat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1935/1936;

Andra kammarens protokoll 1935. Nr 16.

till bankoutskottet propositionerna:

nr 123, angående sänkning av pensionsåldern för distriktsveterinär med delaktighet i statens pensionsanstalt; och

nr 125, angående grunder för pension till vissa tjänstemän, som i samband med statens övertagande av enskilda järnvägar eller bandelar övergått i statens järnvägars tjänst;

till statsutskottet propositionen, nr 129, angående förstärkning av sjunde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga;

till bankoutskottet propositionen, nr 132, angående pensionsrätten för vissa f. d. rektorer vid allmänna läroverk m. fl. undervisningsanstalter;

till statsutskottet propositionerna:

nr 111, angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.;

nr 121, angående anslag till underhåll av vissa historiska byggnader m. m.; och

nr 122, angående utarrendering av kronan tillhörig andel i Jössefors vattenfall;

till bankoutskottet propositionen, nr 128, angående nedskrivning av statslån till anläggning av Skövde—Axvalls järnväg m. m.;

till statsutskottet propositionerna:

nr 112, angående befrielse för marindirektören av första graden vid marin-ingenjörskåren i flottans reserv I. J. Falkman från viss betalningsskyldighet; och

nr 113, angående gäldande av vissa haverikostnader;

till bankoutskottet propositionerna:

nr 117, angående understöd åt löjtnanten H. A. L. Palmblads änka Gudrun Maria Palmblad, född de Neergaard; och

nr 118, angående pension åt kaptenen i Värmlands regementes reserv G. W. Falk; samt

till statsutskottet propositionen, nr 130, angående befrielse för vissa officerare vid flottan från dem ådömd betalningsskyldighet till kronan.

§ 4.

Vidare föredrogos, men bordlades åter statsutskottets utlåtanden nr 29 och 30.

§ 5.

Herr *Beck* avlämnade en motion i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 107, angående lönetursberäkning för vissa lärare.

Denna motion, som erhöll ordningsnumret 507, bordlades.

§ 6.

Interpellation. Ordet lämnades härefter på begäran till herr **Brädefors**, som yttrade: Herr talman! Den 4 maj 1934 igångsatte flottningssällskapet vissa förstärkningsarbeten i flottleden vid Finnforsen i Västerbotten. Arbetarna fordrade samma timlön vid dessa arbeten som vid kraftverksbyggnaden, d. v. s. 1:15 kr. per timma, men när överenskommelse inte kunde träffas angående lön, så förklarades

Interpellation. (Forts.)

den 22 maj samtliga flottningsföreningens flottledsarbeten i blockad av Väg- och vattenbyggnadsarbetareförbundet och dess avdelning 131. Någon gång under hösten 1934 ansökte flottningsföreningen hos A. K. om anslag till fortsatta flottledsarbeten, varvid flottningschefen underlät att underrätta statens arbetslöshetskommission om blockaden, då, som han själv senare erkände för arbetarna, »det ej låg i hans intresse att göra det».

I oktober 1934 underrättade Väg- och vattenbyggnadsarbetareförbundet kommissionen om, att arbete för flottningsföreningen i flottleden vid Finnforsen låg under blockad, men trots denna varning beviljade kommissionen i november 1934 medel för fortsatta arbeten i flottleden. Den 15 januari 1935 började kommissionen uttaga arbetare till ovannämnda arbetsplats och även nu varnades kommissionen av Väg- och vattenbyggnadsarbetareförbundet i anledning av att en kontingent arbetare från Umeå sänts till arbetsplatsen, med följande telegram: »Tilldelat arbete Finnforsen blockerat. Anhåller om omg. telegrambesked om A. K:s ställning till blockaden och följden för Umeåkontingenten vid uteblivande.» Svaret från kommissionen var av följande lydelse: »Anvisat arbete skall påbörjas senast i morgon bittida den 1 febr. vid arbetstidens början. Följd vid uteblivande blir författningsenlig avstängning.»

De till arbetsplatsen hänvisade arbetarna kunde ändå inte förmås med A. K:s och flottningsföreningens gemensamma ansträngningar att bli brytare till en i laga ordning tillkommen blockad, vilket för dem betyder avstängning från all samhällelig hjälpverksamhet samt för andra arbetslösa hänvisning av nya kontingenter till den blockerade arbetsplatsen, och måhända med samma konsekvenser.

Enligt min uppfattning har arbetslöshetskommissionen i detta fall handlat mot de av riksdagen antagna direktiven, där det bestämmes i § 15 mom. C att erbjudet arbete på den öppna arbetsmarknaden skall anses lämpligt under förutsättning »att det icke hänför sig till arbetsplats, där arbetskonflikt råder».

Det är otvivelaktigt, att på den ovannämnda arbetsplatsen råder arbetskonflikt, som varken strider mot kollektivavtal eller lagen om kollektivavtal.

Med stöd av det ovan anförda anhåller jag om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet få rikta följande frågor:

1) Är det bekant för herr statsrådet, att A. K. i detta fall har handlat mot de av riksdagen givna direktiven?

2) Ämnar herr statsrådet vidtaga skyndsamma åtgärder för att hindra hänvisning av arbetare genom A. K. till nämnda arbetsplats och för att avstängningen mot de till densamma hänvisade arbetarna omedelbart upphäves, samt nya platser tilldelas dem eller också kontantunderstöd, samt att ersättning betalas för den tid de orättvist varit avstängda från hjälpåtgärder?

Ifrågavarande anhållan bordlades.

§ 7.

Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Koningen, nämligen:

från statsutskottet, nr 62, angående regleringen för budgetåret 1935/1936 av utgifterna för kapitalökning i avseende å postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk; samt

från första lagutskottet, nr 61, i anledning av väckta motioner angående djurplågeri.

§ 8.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtanden:

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för löjtnanterna E. V. Ekman och G. O. Friberg samt furiren H. A. Schollin att tillgodoräkna sig viss tjänstetid för placering i lönehänseende;

nr 32, i anledning av väckt motion om rätt för fanjunkaren C. J. Lindholm att i lönehänseende tillgodoräkna viss tjänstetid;

nr 33, i anledning av väckt motion angående beredande av fria resor till hemorten för viss vid flottan anställd personal;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare;

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord; och

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avsättning till en fond av medel, som influerat vid försäljning av sparmärken;

bevillningsutskottets betänkanden:

nr 11, i anledning av väckt motion om reglering av införseln i riket av mindervärdig konst;

nr 12, i anledning av väckt motion angående skydd för den svenska linodlingen;

nr 13, i anledning av väckt motion angående förhindrande av importen av trävaror; och

nr 14, i anledning av väckt motion om förbud mot import av hummer under viss tid av året;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående tillfällig ökning av justitierådens antal;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 kap. 28 § giftermålsbalken;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av lagen den 22 februari 1924 (nr 23) angående domstols behörighet i fråga om upptagande av vissa brottmål;

nr 20, i anledning av väckt motion om ändring eller förklaring av lagen angående vad till fast egendom är att hänföra; och

nr 21, i anledning av väckta motioner om lagstiftning till skydd för markägares rätt till bärplockning å skogs- och hagmark m. m.;

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 11, i anledning av väckta motioner angående viss ändring i motorfordonsförordningen; och

nr 12, i anledning av väckt motion om ändrad lagstiftning angående rätt att draga vissa ledningar över annans mark; samt

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner;

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av allmänna arvsfonden tillfallna tomterna nr 2 och 3 i kvarteret Linden i Motala;

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dispositionen av vissa kronoegendomar; och

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående restitution i vissa fall av skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag.

§ 10.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr		under	4	dagar	fr. o. m.	den	2	mars,	
	<i>Pehrsson</i> i Hörby		4			2	2		
>	<i>Andersson</i> i Lindome	>	5	>	>	>	4	>	
>	<i>Larsson</i>	>	2	>	>	>	4	>	
>	<i>Jacobsson</i>	>	2	>	>	>	4	>	
>	<i>Ericson</i> i Boxholm	>	4	>	>	>	2	>	
>	<i>Svensson</i> i Landskrona	>	2	>	>	>	4	>	
>	<i>Malmqvist</i>	>	3	>	>	>	2	>	
>	<i>Sandberg</i>	>	6	>	>	>	2	>	
>	<i>Hillgård</i>	>	6	>	>	>	4	>	
>	<i>Hansson</i> i Vännäsby	>	4	>	>	>	1	>	
>	<i>Bengtsson</i> i Kullen	>	2	>	>	>	4	>	
>	<i>Lövgren</i>	>	4	>	>	>	3	>	
>	<i>Andersson</i> i Grimbo	>	4	>	>	>	5	>	
>	<i>Hammarlund</i>	>	4	>	>	>	4	>	
>	<i>Falk</i>	>	4	>	>	>	4	>	
>	<i>Paulsen</i>	>	5	>	>	>	9	>	
>	<i>Meyerhöffer</i>	>	4	>	>	>	5	>	
>	<i>Hagberg</i> i Luleå	>	4	>	>	>	5	>	
>	<i>Hagberg</i> i Malmö	>	2	>	>	>	6	>	
>	<i>Christiernsson</i>	>	3	>	>	>	6	>	och
>	<i>Pettersson</i> i Rosta	>	2	>	>	>	4	>	

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.19 c. m.

In fidem
Per Cronvall.

Tisdagen den 5 mars.

Kl. 4 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 27 nästlidna februari.

§ 2.

Herr statsrådet *Schlyter* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition, nr 141, angående statsverkets övertagande av staden Grännas förpliktelser beträffande en icke lagfaren rådman, vilken vid rådhusrättens i staden upphörande kommer att indragas.

Denna proposition bordlades.

§ 3.

Föredrogos var för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till statsutskottet propositionen, nr 109, angående småskoleseminarielärarinnan Sigrid Degermans avlöningsförmåner;

till bankoutskottet propositionen, nr 116, angående understöd till förre eleven vid Stora Tuna samrealskola K. J. H. Petersson m. m.;

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 131, med förslag till grunder för dyrtidstillägg åt präster för tiden från och med den 1 maj 1935 till och med den 30 juni 1936; och

nr 119, angående ersättning från kyrkofonden för övertalig personal vid domänverket;

till jordbruksutskottet propositionen, nr 120, angående disponerande av avkastningen av statens hästavelsfond;

till bevillningsutskottet propositionen, nr 133, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter;

till jordbruksutskottet propositionerna:

nr 136, angående upplåtelse av vissa områden till statens centrala frökontrollanstalt; och

nr 137, angående upplåtelse av viss fastighet till Dorotea kommun i Västerbottens län; samt

till statsutskottet propositionerna:

nr 134, angående anslag till kontorsbyggnad för statens vattenfallsverksräkning i kvarteret Björnen i Stockholm; och

nr 135, angående anslag för budgetåret 1935/1936 till lotsverket.

§ 4.

Vidare föredrogs och remitterades till statsutskottet herr *Becks* på bordet liggande motion nr 507.

§ 5.

Härefter föredrogs, men bordlades åter statsutskottets utlåtanden nr 31—36, bevillningsutskottets betänkanden nr 11—14, första lagutskottets utlåtanden nr 17—21, andra lagutskottets utlåtanden nr 11 och 12 samt jordbruksutskottets utlåtanden nr 1 och 31—33.

§ 6.

Slutligen föredrogs herr *Brädefors'* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet få framställa spörsmål angående vissa arbetslöshetskommissionens åtgöranden i avseende å pågående förstärkningsarbeten i flottleden vid Finnforsen i Västerbotten; och blev ifrågavarande anhållan av kammaren bifallen.

§ 7.

Herr *Olsson* i Mora avlämnade en av honom *m. fl.* undertecknad motion i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 108, angående reglering av arbetstiden för viss statsanställd personal.

Denna motion, som erhöll ordningsnumret 508, bordlades.

§ 8.

Anmäldes och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från statsutskottet, nr 63, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framställda förslag om anslag till lån till järnvägsanläggningen Ulricehamn—Jönköping; samt

från jordbruksutskottet:

nr 64, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överflyttande från domänstyrelsens till lantförsvarets förvaltning av vissa delar utav kronoparken Åsen invid Uppsala;

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden m. m.;

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett telegrafverket tillhörigt tomtområde i Nynäshamn;

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av mark från vissa kronoegendomar m. m.;

nr 68, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att godtaga ackord å kronans fordringar för försålda kronoegendomar; och

nr 69, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för hemmansägaren Gustaf Voltner Svanlund, Avaträsk, från viss betalningsskyldighet.

§ 9.

Till bordläggning anmäldes andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtanden:

nr 2, i anledning av väckt motion angående lämpligheten av att riksdagens ledamöter innehava avlönade uppdrag inom nuvarande eller blivande hel- eller halvstatliga monopol; och

nr 3, i anledning av väckt motion angående understöd åt äldre lantarbetare.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag.

§ 11.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Spångberg</i>	under 3 dagar fr. o. m. den 6 mars och
» <i>Lindskog</i>	» 3 » » » 7 » .

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.12 e. m.

In fidem
Per Cronvall.